

Aaju Peter är jurist, kläddesigner och taleskvinna för inuiter. Här vid ett Arktisseminarium 13 januari på Kanadas ambassad i Stockholm. Foto: Henrik Persson



Ursprungsfolk i tre klimat

Etnografiska Museet i Stockholm tjuvstartade sin nya basutställning "Ursprungsfolk i tre klimat" med dubbla föreläsare: Aaju Peter är jurist, kläddesigner och taleskvinna för inuiter i Canada. Ann-Helén Laestadius är journalist, författare och same.

Peter beskrev i två föreläsningar hur villkoren för inuiterna påverkas av faktorer de inte kan styra över: Internationella förbud mot handel med sälskinn, klimatförändringar och jakt på råvaror. Aaju Peter pe-

kade även på en rad uppfinningar som inuiterna har för att skydda sig mot det hårda klimatet: Hur man syr vattentäta kläder, hur man genomför en lamptändningsceremoni, hur man skapat "larm" för att se när sälarna dyker upp i vaken, hur man skyddar små barn från kylan genom att sy kvinnornas kläder på ett speciellt sätt, hur man använder ben och skinn till vardagsföremål – eftersom trä saknas.

Ann-Helén Laestadius beskrev mycket gripande hur hon som barn skämdes för sin samiska bakgrund och därför förnekat den – Laestadius såg det som hennes mammas kultur och inte sin egen. Skildringen av kul-

turkrockar ur ett barns perspektiv ledde henne att skriva romaner om samiska uppväxtvillkor. Laestadius har fått kämpa för att hennes barn ska få rätt att lära sig samiska i Stockholm.

Föreläsarna kompletterade varandra väl. De skildrade de yttre och inre villkoren för ursprungsfolk i norr. De beskrev kampen för kulturens överlevnad för någon som lever ett mer traditionellt liv och den som lever i den moderna medievärlden. Nu finns planer på att filma Laestadius böcker.

Föreläsningarna arrangerades i samarbete med Etnografiska Museets Vänner och Canadas ambassad.

Olof Rydström